

ANDERSEN — UTVA:

Ingrida.

li ste že slišali pripovedko o Ingridi, o deklici, ki je stopila na kruh, da bi ne oblatila svojih čreveljčkov, ko je šla preko barja?

Ingrida je bila otrok revnih staršev. Bila pa je vkljub temu prevzetna in trdosrčna. Še ko je bila prav majhna, je muham izdirala krila in se smejala, ko so gole in pohabljene lazile po tleh, ker niso mogle več frčati. Hrošče je nabadala na igle, potem jim je podrivala listič papirja pod noge. Uboge živalce so se v bolečini krčevito oprijemale lista z nožicami, da bi ušle mukam, pri tem pa so list obračale in vrtele. Ingrida se je smejala temu početju onemoglih živalic in norčevaje se je vzklikala: »Glejte, glejte, kako hrošč obrača list in čita!«

Čim večja in starejša je postajala, tem hudobnejša in objestnejša je bila. A ker je bila lepega in prijetnega obraza, so ji starši mnogo prizanesli in odpustili brez kazni. To pa je bilo v njeno nesrečo.

»Kdaj te bo že vendar enkrat pamet srečal!« je navadno vzdihnila njena predobra mamica, kadar bi bila Ingrida za kako svojo hudobijo zaslužila strogo kazen. Časih je tudi rekla: »Ko si bila še majhno dete, si mi teptala naročje, Ingrida; bojim se, da mi boš, ko dorasteš, teptala srce.«

In res se je tako zgodilo.

Ko je Ingrida dorasla, so jo vzeli gosposki ljudje v mesto v službo. Imeli so jo radi in skrbeli so zanjo, kakor da bi bila njihova. Oblekli so jo gosposko, da je postala poleg slabosti, ki jih je že imela, povrhu še gizdava in zato še ošabnejša.

Zgodilo se je, da ji po preteku enega leta reče gospodinja: »Čas je, Ingrida, da obišeš svoje starše. Gotovo jih bo veselilo.«

Ingrida je šla. Ni jo gnala domov toliko otroška ljubezen do dobre mamice, kolikor jo je gnala prešerna želja, da se pokaže v domači vasi svojim nekdanjim tovarišicam v lepi mestni obleki. »To me bodo gledale in me zavidale,« si je mislila.

Že je bila blizu domače vasi, že je od daleč zagledala nekdanje sovrstnice, ki so kramljale pri vodnjaku med seboj, in veselila se je, kako pojde prešerno mimo njih. Hkrati pa je zagledala prihajati mimo njih od nasprotni strani slabo oblečeno starko, globoko sključeno

pod težkim bremenom, ki ga je nosila na hrbtu. V tej starki je spoznala svojo mater, ki je nesla butaro drv domov. Nabrala jih je v gozdu. Ker se je svoje ubožne matere sramovala, se je obrnila in se vrnila v mesto, ne da bi bila materi podala roko, jo pozdravila in povprašala po zdravju. Nič je ni za ta grdi čin pekla vest, pač pa je vso pot nazaj grede od jeze godrnjala, ker ima tako beraške starše.

Preteklo je zopet nekaj časa, in zopet ji reče gospodinja: »Idi, idi, Ingrida, pogledat k materi; gotovo bi te rada videla. Idi, idi in nesi ji to pogačo. Prilegla se bo ubogi, dobri ženi, ki ne vidi vsak dan belega kruha.«

Dekle obleče najlepšo obleko in obuje nove črevlje. Vzame pogačo in odide proti domu. Previdno je korakala, previdno držeč visoko svoje krilo, da bi ga ne pomazala. Varno je stopala, da bi ne oblatila svetlih čreveljčkov. Ko je šla po ozki stezi preko barja, je prišla do umazane kaluže, ki je ni mogla preskočiti. Če stopi vanjo, si onesnaži črevlje, oškropi obleko. Kaj tedaj? Ni dolgo ugibala, kako bi si pomagala. Vzela je kratkomalo pogačo, namenjeno materi, jo spustila v lužo in stopila nanjo, kakor da bi bil kamen. Ko je stala že z eno nogo na kruhu in je privzdignila drugo, so se začela tla pod njo vdirati. Vdirala se je globlje in globlje, stoječa kakor prikovana na pogači, dokler se ni vsa pogreznila. Na kalni kaluži ni ostalo nič drugega kakor grgrajoč kolobar, o Ingridi pa ni bilo ne sluha ne duha več.

Kam je izginila?

Pogrezala se je in pogrezala. Ko je slednjič začutila trda tla pod seboj, je bila globoko pod zemljo pri barjanski čarovnici Megluši, ki vari ondi meglo, katera se dviga iz prostranega, otožnega barja.

Ni lepo in prijetno v varilnici čarovnice Megluše. Množina velikih črnih kotlov se vrsti ondi drug za drugim v nedogledje. Iz kotlov se počasi vali gosta, siva para ter se dviga na površino zemlje, se ondi leno vlačí, zakrivajoč bujne travnike, senčne gozde, prijazne griče in holme in celo solnce. Med kotli po tleh se plazijo sluzaste krastače, se klobčijo in zvijajo mrzle, sikajoče kače. Med to golaznijo se je ustavila Ingrida, vsa trepetajoča od groze in gnusa. Stala je ondi na pogači in od strahu je okamenevala.

Tisti čas je imela čarovnica odličen obisk. Vrag s svojo babico je bil ondi ter je ogledoval Meglušino varilnico. Njegova babica je grda, strupena babnica, ki nikdar ne miruje. Celó med obiskom je delala. Imela je s seboj preslico in žurno je predla laži in zvijače. O, to zna ona izbornó! Kar zagleda Ingrido. Popravi si naočnike in

zabode svoj pogled vanjo, motreč dekleta od nog do glave in od glave do nog.

»Ho, to je brihten otrok!« pravi. »Daj mi dekleta za spomin na moj obisk pri tebi,« reče Megluš. »Postavim ga doma v vežo, najlepšano in gizdavo; kakršna je —, je kot nalašč za kaj takega.«

Megluš jo je dala. Tako je prišla Ingrida v peklo. Spolzka in gladka je bila pot tja.

Kraj, kamor so jo postavili, je bil nepregleden, družba ondi pisana in strašna. Kakor kip je stala Ingrida med njimi na pogači, na katero je v trenutku prešerne gizdavosti stopila, da bi svojih novih, svetlih čreveljčkov ne zmočila. Vsa je bila trda in ni se mogla ganiti. Le oči je lahko obračala in gledala po ljudeh, ki so bili v peklu. Toda kar je gledala, je bilo grozno. Tam so razbojniki tulili in si rvali lase. Pijanci so medleli od žeje. Skopuhi in oderuhi so pretresljivo javkali, ker so morali pustiti svoje ljube denarnice na svetu. Vsem so debeli črni pajki preprežali noge s stoletno pajčevino, ki jih je oklepala kakor železje.

Pogledala je nizdol po sebi. Kakšna je bila! Njena najlepša obleka vsa blatna, v lase se ji je zamotala gnusna kača; visela ji je po hrbtu in se zvijala. Iz vsake gube njene obleke se je režala grda krastača. Zgrozila se je Ingrida sama nad sabo, a potolažila se je kmalu, ker so bili v peklu vsi taki.

Njena najhujša muka je bil glad. Ali bi ne mogla odlomiti koščka od pogače, na kateri stoji, ter si utešiti lakoto? Ne! Hrbet je bil trd, roke in noge nepremične, vse telo — kamen. Le oči so se obračale in strmele v grozote pekla. Prišle so muhe. Lezle so po njej, prilezle na obraz, lezle preko oči. Trnila je z njimi, da bi jih odgnala, a niso odletele, ker niso mogle odleteti; saj niso imele kril; bile so jim odtrgane. Kdo jih jim je odtrgal?

»Tega ne trpim!« je zakričala Ingrida, a morala je vendar trpeti.

V tem trpljenju je padla vroča solza na njeno glavo in zdrknila preko obraza na pogačo pod njenimi nogami. In priteklo so še druge. Kdo je plakal, kdo objokoval Ingrido?

Ali ni imela mamice na zemlji? Da! Toda materine solze niso rešile otroka, pač pa povečale so njegovo trpljenje.

Oh, in ta strašni glad, in ob tem gladu stati na pogači in je ne doseči, to je strašno!

Poleg vsega pa je slišala vse, kar se je na svetu govorilo o njej. In bilo ni nič dobrega. Pač je jokala njena mamica, a je pri tem vselej

dejala: »Napuh in prevzetnost se sama maščujeta! Ingrida, Ingrida, kaj si storila?«

Vedeli so na svetu, kaj se je zgodilo. Videl je pastirček z višave, kako je stopila na pogačo in se pogrznila.

»Oh, zakaj sem se rodila!« je tarnala. »Bolje bi bilo, da bi me Bog ne bil ustvaril. Kaj mi pomaga, če moja mati plaka nad mano!«

Slišala je svojo gospodo, ki so jo imeli radi kakor svojo, kaj so govorili o njej: »Ingrida je bila malopriden, gizdav deklič. Nehvaležna je bila in božje darove je teptala z nogami.« Neprijazno so govorili o njej na svetu. Razen materi se ni nikomur posebno smilila.

»Oni so krivi moje gizdavosti. Naj bi bili strožji z menoj! Zakaj ni mati moje malopridnosti izbila iz mene, če sem bila taka!« je pomislila očitajoče.

Nelepa pripovedka o njej pa je krožila dalje po svetu, pripovedovala o njenem napuhu, trmi in trdosrčnosti.

»Drugi so tudi taki, saj nisem vendar sama v peklu!« je pomislila neskesano, in njena trma se je večala.

»Tu doli v tem grdem kraju, v tej strašni družbi, ki me obdaja, se ne morem in nočem poboljšati. Hu, kako me vsi gledajo!«

Ko jo je nekega dne trpinčila silna lakota in je bila hudo žalostna, je slišala, kako je mala, nedolžna deklica zajokala, ko je poslušala pripovedko o gizdavi in prevzetni Ingridi, katera se je pogrznila doli do pekla.

»Ali ne bo nikoli rešena?« je vprašala mala.

»Nikoli!«

»O, in če bi lepo odpuščanja prosila in obljubila, da bo znanprej pridna in dobra?«

»Ingrida tega noče storiti!«

»Oh, zakaj noče?« je vzdihnila mala. »Dala bi rada svojo najljubšo punčko zato, da bi bila rešena uboga Ingrida.«

To so bile prve besede, ki so šle Ingridi k srcu. Dobro ji je delo, da jo vsaj nekdo na svetu pomiluje. Doslej tega še ni nihče storil. Milo se ji je storilo, rada bi se razjokala, a ni bilo solz iz njenih oči. In tudi to ji je bilo hudo, da se ni mogla razjokati.

Zgoraj so minevala leta, spodaj ni bilo nobene izpremembe. Zgoraj so že skoraj pozabili na Ingrido. Redkokdaj je slišala pripovedovati svojo zgodbo. Bila je skoraj pozabljena na svetu.

Nekega dne pa zasliši zopet bridko tožbo: »Ingrida, Ingrida, koliko žalosti si mi nakopala!«

Bile so zadnje besede njene umirajoče matere. Mnogo časa je potem preteklo v trpljenju in bridkosti, preden je deklica zopet čula o sebi govoriti. Zazdelo se ji je tedaj, da sta se prižgali dve svetli zvezdi visoko nad njo. Bile so oči, ki so tisti hip ugasnile na zemlji.

Veliko let je minilo, odkar se je ona mala deklica razplakala ob pripovedki o nesrečni Ingridi. Iz otroka je postalo dekle, iz dekleta žena, mati, babica, starka. In tedaj jo je Bog klical k sebi. V svoji poslednji uri je umirajoča premislila še enkrat vse svoje življenje. Spomnila se je pripovedke o Ingridi, ki jo je slišala v svojih mladih letih in vzdihnila je: »Moj Bog, ali nisem morda tudi jaz teptala z nogami Tvojih dobrot? Nisem bila mari tudi jaz ošabna in gizdava? A nisi me zapustil. Tvoja milost me je vodila, da se nisem pogreznila v pogubo. Ne zapusti me, Bog, v tej poslednji uri!«

Njene oči so se zaprle na vekomaj za svet. In ker je bila Ingrida njena poslednja misel, je Bog dovolil, da je za hip uzrla Ingrido, in ta pogled jo je tako presunil, da je zaplakala. Pred božjim prestolom je njena duša zaprosila milosti za nesrečnega dekleta. Te solze in ta prošnja so našle odmev v okamenelosti Ingridine. Božji angel je plakal in prosil za njo. S čim je to zaslužila? Njena duša je premislila vse svoje dejanje in nehanje na svetu, in dekle se je sedaj razjokalo. Bridko obžalovanje lastnega lahkomišljenega življenja jo je objelo. Svetal, gorak žarek je posijal nanjo v globočino njene zapuščenosti, močnejši in toplejši kakor solčni žarek, ki raztopi ledeno skorjo na polju, zakaj raztopil je njeno okamenelost v bel oblaclek, iz katerega je prhutnila drobna ptička in se z bliskovito naglico dvignila na zemljo. Plašno in nemirno je begala sem in tja, a nazadnje se je skrila v starem zapuščenem zidovju. Dolgo je čepela ondi, stisnjena v razpoki brez glasu trepetajoča po vsem trupelcu. Dolgo je čepela, preden se je pomirilo nemirno utripajoče srce, in se začela razgledavati po belem, lepem svetu. Milost božja, kako krasno je na zemlji! Zrak čist in prozoren, drevje in grmovje dehti, obsevano od srebrne mesečine. V zatišju zidne razpoke je tako prijazno in toplo. Radost ji je prešinila drobne prsi, zažvrgolela bi kakor skrjanček pod solncem, kakor slavec v tihi noči — a ni mogla. Ni mogla zapeti slave Bogu; bila je nema!

Prišel je božič. Vseokrog sneg in led. Ptičice so stradale in zmrazovale. Tu in tam jim je dobrotna roka potresla zrnja ali drobtinic. Tudi naša ptička je tedaj priletela iz zidne razpoke. »Pip, pip, pip!« je klicala in vabila druge, a sama je le malo uživala. Vse boljše grizljaje je prepuščala drugim. Tako je delala vso dolgo mrzlo zimo. Eno,

ZVONČEK

dve, tri in dalje — toliko časa, da so zrnca in drobtinice, ki se jim je prostovoljno odrekla in jih prepustila drugim, odtehtale pogačo, na katero je gizdava Ingrida nekdanj stopila v prešernem trenutku, da bi ne zamazala novih čreveljčkov.

Ko je bila zadnja drobtinica doprinešena in prepuščena drugim, je ptička razprostrla bela krila in odletela preko vode visoko, visoko proti solncu. In tako se je svetila, da se je bleščalo in ni bilo mogoče videti, kje se je ustavila.

Otroci, ki so za njo strmeli, so bili prepričani, da je odletela naravnost v nebo.

In najbrže je bilo res tako.

LAD. O.:

General Maister.

udolf Maister, general naše slavne vojske, je odličen, splošno znan in priljubljen jugoslovanski junak! Rasti je vitke, ima črne, dolge brke in bistre oči, v srcu pa mu gori žarka ljubezen do naroda in domovine. General Maister je naš narodni junak! Vsi ga ljubimo in spoštujemo. Kjerkoli se prikaže, zavladava med narodom veliko navdušenje. Rojen je bil general Maister v Kamniku l. 1875.

Naš staroslavni Maribor je osvobodil nemške mogočnosti in vsiljivosti. Danes je Maribor lepo slovensko in jugoslovensko mesto.

General Maister pa ni samo hraber in več vovjak, on je tudi velik in zvest prijatelj naše književnosti. Na svojem domu ima dragoceno knjižnico, kjer hrani zbrane vse slovenske knjige od najstarejše do najnovejše. General Maister je tudi slovenski pesnik, ki je napisal lepo zbirko pesmi. V njih opeva našo domovino in proslavlja naše zaslužne može. Ko dorastete, se boste naslajali ob čitanju pesmi našega generala pesnika. »Zvončku« je prijatelj in sotrudnik že od leta 1900, ko je naš list začel izhajati. Že v 1. številki čitamo njegovo povest »Samostanski zvonovi« (pod imenom Vuk Slavič. Njegovo pesniško ime je tudi Vojanov.)